СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 273. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 22. листопада 1930. VOL. XXXVIII. No. 273. Jersey City, N. J., Saturday, November 22, 1930. THREE CENTS.

УРЯД БЕРЕТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ З БАНДИТАМИ І РЕКЕТІРАМИ

ВАШИНГТОН. — Генеральний прокуратор Мичел виповів від імени федерального уряду боротьбу з бандитизмом. Він каже, що її вже розпочато, бо від 6 місяців призначено велике число агентів, котрі працюють у Шикаго. А чистку хоче зачати уряд саме з Шикаґа, як з найбільшого бандитського гнізда.

На чистку в Шикаґо мають спеціяльний фонд у сумі $5,000,000. По Шикаґо возьметься уряд до інших міст.

НАРАДИ В СПРАВІ РЕКЕТЕРІВ.

НЮ ЙОРК. — На наради, скликані окружним прокуратором Крейном, в справі боротьби з рекетірами, прибуло 40 визначних представників промислу, праці, церков і уряду. Одобрено плян боротьби, який задержано в тайні. Рівнож візвано всіх промисловців і фінансістів, щоби подали до відома комітету способи, якими рекетіри вимушують від них гроші. Всі ці донесення будуть задержані в тайні.

ПОДАТОК ВІД СПАДКУ ВИНОСИТЬ $17,379,291.

НЮ ЙОРК. — Томас Форчюн Раен, котрий помер у 1928 р., залишив маєток вартости $125,000,000. Від того спадку вимірено податок на суму $17,379,291.

ВИРАТУВАВСЯ БАНКРОТСТВОМ.

НЮ ЙОРК. — Джан Е. Гелерен їхав з дівчиною автомобілем і наїхав на Мисс Глейделин Ріхтер, літ 17, і її тяжко покалічив. Справа опинилися в суді й закінчилася судовим вироком, у якім признано Мисс Ріхтер відшкодовання в сумі $35,454.

По судовім ореченню Гелерен оголосив добровільне банкротство. Суддя заявив, що супроти такого зголошення претенсія Мисс Ріхтер є нестягальною.

ЗАЛІЗНИЦІ ДОПОМОЖУТЬ БЕЗРОБІТТЮ.

НЮ ЙОРК. — На нарадах представників залізниць рішено, що залізничі підприємства вправді тепер тратять на своїм бізнесі, та мимо того не можуть зменшити числа занятих на залізницях людей, а навпаки, мають старатися знайти нові джаби.

НА ЗАХОДІ СНІГИ І БУРІ.

КЕНЗАС СИТІ. — Попри жертви торнада доносять про нові нещастя із за морозів, бур і сніговиць. Всі залізничі шляхи завалені снігом. Поїзди курсують з величезним опізненням.

УСПІШНА БОРОТЬБА З ТУБЕРКУЛЬОЗОЮ.

НЮ ЙОРК. — Гери Гопкинс, директор „Ню Йорк Тюберкульозис енд Гелт Есосіейшен", подає, що на протязі останніх 30 літ смертність іза сухіт зменшилася на 70%. Кошти, які видало місто на боротьбу з цею хоробою, виносили $65,000,000. В 1900 р. вмирало в Ню Йорку на сухоти 280 осіб на кождих 100,000, а в 1929 р. померло вже лишень 75 осіб на кождих 100,000 населення.

ПРОТИ БОРОТЬБИ З БИКАМИ.

НЮАРК. — Бруклинський матадор, Сидней Френклин, хоче дати в Нюарку дня 30. листопада виставу боротьби з биками. Проти цього піднесено з ріжних боків протести. Між иншими запротестував д-р Джан Ґібен, президент Прінстонського університету. Ґібен каже, що коли це буде правдива боротьба, то вона буде деморалізуючою, незгідною з духом сучасного поступу й цивілізації. А коли це буде вдавана боротьба, то, каже Ґібен, буде це звичайним обманством.

В 14 СТЕЙТАХ ПОЛІПШАЛО.

НЮ ЙОРК. — „Нешенел Есосіейшен оф Менюфектюерс" подає, що з надісланих звітів виходить, що бизнес і безробіття поправилися в 14 стейтах, та що є надія, що настануть кращі часи.

ДЕМОКРАТИ І ЗНЕСЕННЯ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Джеймс М. Какс, котрий кандидував у 1920 р. разом з Рузвелтом на уряд президента, подає, що в 1932 р. демократична партія виступить з платформою, заявляючося за знесення прогибіції, та що нюйорський говернор Рузвелт матиме великі шанси стати президентом.

РАБІНСЬКЕ ВИНО.

ВАШИНГТОН. — Жидівські рабіни вимагають від прогибіційного уряду, щоби зменшили скількість вина, видаваного жидівським родинам, згідно з актом Волстеда, з 5 гальонів на один і пів гальона на родину. В той спосіб хочуть вони звільнитися від переслідування прогибіційних агентів, котрі їх посуджують, що видають забагато посвідок на вино.

ЧЕСТЕРТОН В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Славний англійський письменник Гилберт К. Честертон прибув до Америки і відбуде публичну дискусію з англійським письменником Козмо Гемилтоном на тему „Чи розводи є суспільним плюсом". Дискусія відбудеться наступної неділі в Мекка Темпел.

НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ЛЯЦЬКИХ ПОГРОМІВ.

Прогнаний з Польщі Яків Макогін, горожанин Злучених Держав Америки, помістив у черновецькім „Ріднім Краю" з 2. листопада ц. р. отсю опозістку:

Хвальна Редакціе!

Не маючи певности, що моє письмо дійде серед даних обставин до рук адресата, прохаю Вас передати через Ваш часопис слідуюче:

До Товариства Українських Лікарів у Львові! Щоб улекшити під цю пору бодай тілесні терпіння українського населення в Східній Галичині, рішився я дати Хвальному Товариству потрібні кошти на зорганізування негайної лікарської допомоги для потерпівших. Прохаю цією дорогою подати мені до відома, скільки грошей потрібно на цю ціль і на чиї руки маю їх переслати.

Яків Макогін.
Bankers Trust Co., Paris, France.
Чернівці, 29. жовтня 1930.

РЕЛІГІЙНА СЕКТА ПІДСМІХУВАЧІВ.

Наша фраза „виходити з віри" має в сьогоднішних часах велике значіння, бо ніколи не „виходили люди з віри" до того степеня що тепер. Ото завязалася в місті, славнім своїми ковбасками, Дебрецині, секта підсміхувачів. Прихильники цеї секти сходяться вечерами в мешканню основательки секти, стають собі на нагнітки і підсміхуються при тім. Місце десятьох заповідей заступає одна-одинока: Підсміхуйся! Не лише тоді, коли тобі добре поводиться, бо це не є ніяка штука; але при витягуванню зуба й подібних нагодах. Поліція не може цій секті нічого вдіяти, бо нема закону, який би забороняв сміх.

ТОРГОВЛЯ ЛЮБОЩАМИ В ЧЕРНІВЦЯХ.

Черновецька поліція заарештувала Марію Доманську і Катерину Нір за те, що в свойому мешканню при вулиці Словацького відтримували правильний дівочий ярмарок. Обидві жінки вербували гарних малолітних дівчат, яких держали на поготівлі у свойому мешканню. Крім цього продавалися й самі. Платилося там 500 до 1000 левів. Більшу часть цих грошей забирала Доманська або Нір. Один приватний урядник, батько 13 і 15-літньої Ольги й Марґарети Н., оповідав поліції, що його дочки були добре виховані й ненарушені, як довго не познакомилися случайно з Доманською. Тепер вони стали непоправними проститутками. Третя дівчина, Валентина К., стала також під впливом Доманської проституткою і виїхала до Хотина. Доманську й Нір передала поліція державній прокураторії.

ПРИВИТАВ НЕПРОШЕНОГО ГОСТЯ СОКИРОЮ ПО ГОЛОВІ.

Коли хтось вибирається в гості до Михайла Верґи, який мешкає у Вінніпеґу при улиці Лостед, то повинен вибрати собі час і вхід до його помешкання. В противнім разі може бути біда, бо Михайло Верґа вміє добре орудувати сокирою, а сокиру держить під своїм ліжком. Верґа спав собі спокійно в ночі, аж крізь сон почув, немов би хтось добувався до вікна. Замісць встати і взяти хліб-сіль на повитання незнакомого гостя, Верґа тільки сягнув лініво під ліжко і взяв в руку сокиру, яка там лежала. Незадовго вікно піднялось і знадвору всунулася до хати голова. А Верґа як не замахне сокирою, як не вгатить голову обухом. Гість заревів, як дикий звір, а голова з вікна зникла, відтак дався чути стукіт ніг. Непрошений гість зник у темноті. Верґа дав знати поліції і по якімсь часі найдено в заулку чоловіка без капелюха і з проваленою головою, який крутився як пяний. Його забрано до шпиталю, поки покличуть на поліцію. Та арештований відай буде мати підставу оправдуватися, що він не памятає, що з ним сталося. Отже вважайте, як ідете в гості. Ідіть в день і не лізьте вікном.

КОГУТ ПРИЧИНОЮ СМЕРТИ.

Жінка урядовця в Перемишлі, Янка Ткачова, розсипала по подвірю зерно, щоби накормити курей. Тому, що когут докучав куркам і не давав їм спокійно навіть пообідати, обурена Ткачова зловила когута і хотіла його замкнути за кару в курнику. Когут мав погану натуру і конечно хотів вернутися до курок і загніваний дзьобнув свою господиню кілька разів у руку нижче ліктя і вище ліктя. Янка Ткачова, замкнувши когута, вернула до кімнати і вмерла. Лікарі ствердили, що вона вмерла від затроєння крови, тому, що когут дзьобав передтим падлину здохлих щурів чи мишей і, дзьобнувши свою господиню, затроїв її кров. Ось через такі дрібниці часом умирає людина.

ВОЛІЮТЬ ТЮРМУ НІЖ ЗАБИРАТИСЯ З МІСТА.

Пять безробітних у віці від 35 до 70 літ воліли сидіти в тюрмі, ніж забиратися з Вінніпеґу, коли їм поставлено таку алвтернативу в вінніпеґськім поліційнім суді. Кождий був обвинувачений яко волоцюга. „Ми не маємо як видістатися з міста і не маємо куди дітися", була їх відповідь, а коли суддя поставив їм до вибору одно з двох, вони згодилися радше перебути зиму в новій, теплій тюрмі, ніж голодувати та мерзнути на „волі". Кождий дістав по шість місяців.

ТРИ РОКИ ВЯЗНИЦІ ЗА ПОБИТТЯ БРАТА.

Три роки тюрми дістав Сильвестер Боднарук, фармер з околиці Шипинці в Альберті, після розправи перед суддею Симсоном у Веґревил за тяжке побиття свого брата Григорія. Побиття, за яке Сильвестра Боднарука засуджено, мало місце ще в травні 1929 р., одначе його арештовано аж в травні цього року, в кілька днів по смерти побитого брата. В суді оповідав Боднарук про три-літню сварку зі своїм братом і про бійку 20. травня 1929 р., коли він вдарив його колом по голові і лишив непритомного на полі.

ЗААРЕШТУВАЛИ УБИЙНИКА ТРОХ ЖІНОК.

Іван Боднареску навчився дечого від американських бандитів і практикував у Буковині свої досвіди з Америки. Він розвідувався про жонатих чоловіків, що поїхали до Америки й оставили в краю своїх жінок. Боднареску приходив до таких жінок, приносив їм сердечне поздоровлення від їх мужів з Америки і казав, що має від них для жінок великі пакунки з дарунками. Але пакунки треба викупити на залізниці, а це коштує коло 5 тисяч левів.

Котра жінка не втішилась би такою вісткою і не роздобулаб, хочби зпід землі, потрібної суми! Тож не дивно, що Боднарескулів інтерес процвітав.

У місті мав він іншу тактику. Він виманював гроші і йшов разом з даною жінкою по пакунки. Нараз зупинявся перед домом з двома входами, вступав до середини й виходив другим входом тоді, коли жінка стояла при першім.

В цей спосіб виманив Боднареску коло 100,000 левів. Вкінці його арештував комісар Поповіч і пізнав у нім старого злодія, який ще перед війною, ще заки в Америці бував, був уже покараний кілька разів.

Дуже можливо, що ще не всі жертви цього мантія зголосилися. Тимчасом зголосилась одна жінка з вулиці Мостової. Вона заявила, що жила колись з Боднарескулом і що цей має на своїй совісти три жінки, яких ограбив і замордував.

Цей донос взяла поліція в протокол і провірює тепер зізнання жінки.

68-ЛІТНУ ЖІНКУ ПІСЛАЛИ НА ШИБЕНИЦЮ.

В Будапешті покінчився процес проти кількох жінок, що отруїли своїх чоловіків аршеником. 68-літну вдову Єлисавету Токач засудили на смерть через повішення, вдову Сару Деке на досмертну вязницю, а чотири оскаржені засудили на вязницю від 5 до 15 літ. Оскаржені отруїли своїх мужів, дітей та іншу рідню, щоб одідичити їх майно.

АРЕШТИ Й ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНЦІВ ТРИВАЮТЬ ДАЛІ

ДЕКОГО АРЕШТУЮТЬ УДРУГЕ, А ТО Й УТРЕТЄ. ШУКАЮТЬ ЗВЯЗКУ З УВО.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Після того, як „пацифікація" Галичини при помочі карних військових та поліційних загонів трохи припинилася, все більшого розгону набирає „пацифікація" при помочи масових арештів Українців. Звичайно Ляхи наперед арештують Українців, а потім уже стараються знайти їх вину, щоби поставити перед суд та довше погноїти у вязницях.

Декого арештують уже вдруге й навіть утретє, бо, навіть арештувавши, не можуть причепити їм жадної вини. Ляцький терор проти українських інституцій та організацій також не зменшується. Провадиться систематичне нищення всього українського.

Польська слідча влада старається „знайти" матеріяли для обвинувачення й засудження президії УНДО. Для цього вона спровадила до Львова з Варшави всі архіви українського клюбу, в якому знаходяться ріжні нелегальні друковані матеріяли, як наприклад „Сурма", відозви УВО, примірники журналу „Розбудова Нації" й т. д. Такі матеріяли мусить мати в свойому посіданню кожна парляментарна ґрупа для своєї орієнтації в настроях та подіях у краю. Тому в триманню їх у посольських архівах жадна держава нічого злочинного не бачить.

Назагал українське населення жиє далі під знаком страшного польського терору. Ніхто не певний, що зараз не прийдуть жандарми й не арештують його за вигадані ними провини. Мимо того всі тримаються бадьоро, бо в польськім терорі бачать слабість наших ворогів і силу українського національного руху, організацій та державницького руху, який остаточно виводить з рівноваги Ляхів.

БУНТ У МОСКОВСЬКИХ ВІЙСЬКАХ.

ЛОНДОН (Англія). — Берлінський кореспондент ґазети „Дейлі Експрес" повідомляє, що біля села Ізмайлова недалеко Москви збунтувався один батальон червоної армії, котра була на маневрах. В боях з військами чека та з відділами, вірними урядови, багато вбито та поранено з обох сторін.

Нарешті бунт угамовано й арештовано багато старшин та жовнірів. Таксамо в Москві арештовано понад 700 осіб у звязку з цим бунтом. Багато арештованих належить до опозиції в комуністичній партії.

БОЛЬШЕВИКИ СПРОСТОВУЮТЬ.

МОСКВА (СССР). — Офіційна радянська телеграфічна аґенція спростовує чутки про бунт у червоній армії. Вона називає повідомлення заграничних ґазет вигадкою, що не має ґрунту під собою.

НІМЦІ ПРОСИТУМУТЬ ВІДРОЧЕННЯ РЕПАРАЦІЙ.

БЕРЛИН (Німеччина). — Міністер справ закордонних, Курціус, виголосив довгу промову на пленарному засіданню райхсрату, що зложений з представників окремих німецьких републик, які творять німецьку імперію. Він докладно аналізував буджет Німеччини на 1931 рік. Притім заявив, що Німеччина змушена буде просити держави антанти дати їй мораторію, себто відрочити плачення чергових репарацій на певний час, згідно з пляном Йонґа.

Курціус з особливим натиском підкреслив, що Німеччина старатиметься виконати плян Йонґа, але мусить мати тепер мораторію, щоби не збанкротувати остаточно. Крім того у своїй промові звернув увагу на те, що Франція та інші держави своїм небажанням стати на дійсний шлях зменшення своїх сил загрожують навіть істнуванню Ліґи Націй.

ҐІНДУСИ ЄДНАЮТЬСЯ ПРОТИ АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН (Англія). — На конференції в справі Індії всі ґіндуські делеґати порозумілися між собою й підписали зобовязання надати права 43,000,000 Ґіндусів найнижчої касти „недоторканих". Таким чином вони згодилися знищити в Індії кастовий принцип поділу Ґіндусів на вищі й нижчі кляси, який істнує там більше як 5,000 років.

Така міжґрупова ґіндуська умова явилася значним ударом для Анґлії, яка думала багато для себе виграти на внутрішніх міжґрупових непорозуміннях Ґіндусів. Питання про надання прав „недоторканим" було найголовнішим козирем Анґлії в її переговорах з Ґіндусами. Тепер цей козир виходить із гри.

ОХОРОНА СТОЛИЦІ ЕСПАНІЇ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ.

МАДРИД (Еспанія). — До столиці висилають нові війська, які мають скріпити тутешню залогу. Влада боїться нових революційних заворушень і тому збільшує війська в столиці, одночасно стараючись піднести їх дисципліну.

ВІДСТАЮТЬ ДАЛЕКО ВІД ПЛЯНІВ.

МОСКВА (СССР).—Влада вживає заходів, щоби піднести продукцію великої нової фабрики „Трактострой" до норми, яку передбачено по пляну. Тепер „Трактострой" виробляє на день лише 10 нових тракторів, а по пляну він має робити їх 60.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗНОВА ЦЯ АМБАСАДА БРЕХНІ

Польський амбасадор, що так гарно скомпромітувався своїм запрошенням американських кореспондентів до Польщі, щоби переконати їх про спокій у Східній Галичині, знова заговорив. Розкудкудакався сим разом з приводу виборів. Мовляв, Польща аж тепер буде мати постійний уряд. Аж тепер вона має твердий, постійний, вправний парляментарний уряд.

Зі здивованнєм читаємо „аж тепер". Бо досі нам польські приятелі говорили, що Польща мала парляментарний уряд і досі. І досі говорилося, що Польща все мала вправний уряд. Отже добре хоч се признання.

Каже польський амбасадор, що уряд далі держався своєї традиційної ліберальної політики супроти національних меншостей, як Українців і Жидів. Якої політики держався Пілсудський супроти Жидів, про се Жиди можуть сказати. Якої політики держиться він супроти Українців, про се нам треба говорити. Про сю традиційну ліберальність ми якраз тепер говоримо перед світом, покликаючися на документи, лікарські оглядини, зізнання побитих людей, зізнання наочних свідків, лікарів, чужих ґазетярів.

Пан амбасадор каже, що Польща буде далі держатися своєї традиційної політики супроти Українців. Значить, що Польща не думає зміняти своєї політики супроти Українців. Значить, як вона досі відмовляла їм усіх національних прав, як вона досі обкроювала й ті права, які Українці мали за Австрії, як вона нищила їх економічно, політично й культурно, так само ліберально й традиційно вона думає робити се далі.

Пан амбасадор має навіть лице говорити, що населення в українських виборчих округах заявлялося за уряд. Треба мати справді польське лице, щоби таке говорити в сей час, коли навіть польські опозиційні партії кажуть, що в Польщі нема вже свободи виборів. Сі слова теж показують, що як горбатому не випростає хребта, як його під стіну класти, так від польського представника ніколи правди не ждати.

Сю заяву добре собі запамятають Американці українського роду. Коли польський представник заповідає, що його уряд буде далі держатися тої непримиримої політики супроти Українців, якої він держався передтим, і коли представники сього уряду далі будуть старі брехні ширити, то най це ще раз послужить за зайву пригадку Українцям, що їм нічого не можна ждати від Польщі, як тільки традиційного „ліберального" нищення.

О. Сновида.

СОВІТИ ПЕРЕД ЗИМОЮ

Страшною буде зима, що надходить, для большевицького уряду в Москві. Всіма голосами кричить преса совітська, що ніякої кризи господарської Росія не переходить, що все гаразд. А тимчасом ось який стан є там в дійсности. Перед крамницями величезні „хвости". Мяса і масла взагалі не дістати, бо мужики — перелякані примусовою колективізацією — здесяткували свою худобу. Усе населення поділено на „розряди", з яких перший дістає 1,000 грамів хліба, а останній 300. Чаю 50 грамів місячно. Але далеко не все населення може дістати товари по картках і по дешевших цінах. Переважна більшість мусить шукати їх на приватнім (тепер знов дозволенім) ринку. А там такі ціни: масло — кільо 20—22 рублі (1 рубель=пів доляра), цукор — 18 руб., паршиве убрання — найменше 200 руб., пара черевиків — 100 — 120 рублів, і т. д.

Чи богато того всього накупуєте при таких цінах? А заробітки? Пересічні заробітки робітників і урядовців від 45 до 135 рублів місячно, себто **трошиночку лише більші як перед війною, коли ціни були в два, у три і в чотири рази менші!** Нема нічого дивного, що в таких умовинах праці ніякий натиск уряду згори не встані викликати у населення, що голодує, енерґії, потрібної для виконання „пятилітки", того пляну розбудови промислу і хліборобства, який собі вбили в голову кремлівські тирани. В наслідок недоїдання розвивається **шалений упадок дисципліни по фабриках.**

Ніхто не хоче і не може працювати, коли має оплачену лише частину своєї праці, а за гріш нічого одержати не може. А в наслідок упадку дисципліни **зменшується якість продукції** (не тільки її скількість), і то так, що **нераз половину продукту треба викидати як дефективний.**

В звязку з чимраз гіршими умовинами праці робітничої повстає нове зявище (про яке ми тут вже писали)—так зване „летунство", коли то робітники тікають з одної фабрики до другої в пошукуванню кращих умовин праці. Пр. в самім тільки Донбасі (копальнях вугля над Донцем) у вересні втікло 26,000 робітників, а замінюють їх кимненбудь, часто зовсім некваліфікованими силами. Через те і паде **шалено продукція вугля, яка виказує ледви 66% приписаного пляну.**

Не ліпше справа і на селі. Колективізацію знов зачали переводити драконськими заходами. Але щож, коли не тільки приватні господарства, але навіть і „колхози" **,не хочуть віддавати владі приписаної скількости збіжа,** залишаючи більшу частину урожаю для себе. Всякі нагінки, всякі крики і заохоти згори, не викликають пожаданої реакції. **Мужик не хоче працювати, не хоче працювати робітник. Комунізм забрав їм всякий стимул праці;** бо знають вони, що скількиб не працювали, — нічого з того для них не виходить. Тепер большевики взялися за новий спосіб: **прикріпити робітників до їх фабрик, запровадити кріпацтво в місті.** Але чи запровадження кріпацтва в XX. віці допровадить до чогось, велике питання...

Сі неможливі стосунки довели до загострення кризи в середині партії. Права опозиція знов підняла голову. Вже викинули з усіх посад Рикова, вже заслали на Сибір Томського і Бухаріна, вже й инших непокірних чекає та сама доля. Але чим більше бореться Сталін з людьми, в яких зберіглося трохи совісти і здорового розуму, щоби бачити, в яку пропасть жене Росію диктатор, — тим більше лютує він...

Зима, що надходить, буде страшна для Росії. Чи й для диктатури, трудно тепер сказати. Але факт є, що число ворогів Сталіна росте з кождим днем і то не тільки серед людности, але і **серед партії і серед військових.** Се грізне мементо для цілого совітського режіму...

P. S. Яскравим покажчиком як тепер чується „сильне" совітське правительство, є його **відношення до останніх подій в Галичині.** Давніше в таких випадках не булоб місця на Україні, деб влада не урядила віч протесту (без дозволу влади ніякі віча в СССР не можливі), посипалисяб і протести комуністичних партій заграниці (підвладних Московському Комінтернові), а можеб і подано ноту варшавському урядові. **Але тепер — сього всього не було.** Трохи статей в пресі, кілька протестів, одно чи два віча — і се все... А натомісць знані такі факти: всіх увагу звернуло на себе, що незадовго перед „пацифікацією", в часописах польських зявилася нотатка, що міністра заграничних справ, Залеського, відвідав совітський посол Овсеєнко. Про що вони говорили — не знати. Давніше про се повідомляли офіційні комунікати, **тепер — ні.** А другий факт такий: кілька днів тому знов Овсеєнко відвідав міністерство заграничних справ у Варшаві і заявив, що комуністи не брали участи в останніх актах саботажу та що (такі курсують чутки.) — їх робили **„ваші Українці"**, отже і „давайте собі з ними раду як хочете, ми не протестуватимемо". Так воно і сталося! Концепція Андрусівського договору, поділу України між Польщею і Росією — „на знищеня Русі", здається воскресла знов.

М. Ніцкевич.

ПОЛЬЩА Й ПІЛСУДСЬКИЙ

Існує загальна опінія, що ніщо не є новим на цьому мізерному світі. Чи правдива ця думка взагалі. тяжко сказати, але щодо Польщі, то ця думка підтверджується як найкраще. Вистарчить хотяйби взяти до рук „Останні роки Річипосполитої", Костомарова і порівнати там написане з сучасним загальним станом в Польщі для того, щоби переконатися в правдивости повищого твердження.

Поляків називано, а може ще й досі називається слов'янськими Французами, що мало би бути підкресленням їхньої сальоновости і виховання, але виховання це і сальоновість у Поляків дуже і дуже відносні як в минулому так і в сучасному.

Дивна історія польського народу, а тим більше дивне поступовання польського суспільства в ріжні часи і в ріжних обставинах. В час неволі, або небезпеки польський нарід здібний був як найширше обєднуватися для оборони, але як тільки небезпека минула, починається нова вакханалія. Шляхта проти короля і навпаки доти, поки якась зовнішна сила не захоче вмішатися в польські внутрішні справи з метою поневолення Польщі. Тоді Поляків огортає бундючне, патріотичне почуття, і вони обєднуються в боротьбі проти ворога.

Після революції Польща знову стала вільною. самостійною державою, але як тільки польська державність стала фактом і як тільки польська суспільність була задоволена у своїх „моцарствових" стремліннях, завдяки остаточному визнанню за Польщею західних земель України, починається распря між польським суспільством.

Починається повторення старого зперед третього поділу Польщі. Події сучасні і тодішні майже аналоґічні, тільки сили трохи переґрупувалися. Нема тепер єдиного шляхотського стану, не так яскраво виступають маґнати, а король в особі Пілсудського занадто сильно розправляється з шляхтою, на що собі не міг дозволити жаден король останніх часів існування Польщі.

Тяжка ситуація в Польщі і господарська і політична, а людина, якаб мала в цих справах найбільше до говорення, а саме Пілсудський, властиво нічого конкретного не говорить, а тільки жахливо сильно на московський зразок лається.

„Деколи мушу вживати дуже гострих означень через те, що, на жаль, тільки такі означення в Польщі залишаються в памяти".

Так виправдується Пілсудський у своїй розмові з начальним редактором „Слова Польського", п. Медзінським.

„Будучи засадничим ворогом, каже далі Пілсудський в тому самому інтервю, якихнебудь урядів клюбових, урядів, де головним інтересом є наперекір конституції — як то я доказав — розріст партійних виходків, я здецидувався відразу, що не допущу в Польщі перманентних соймів".

Оце і все, що Пілсудський говорить. Все лайка й лайка, але нічого конкретного про його заміри в майбутньому. Пілсудський кандидує на листі безпартійного бльоку співпраці з урядом на чолі інших 100 кандидатів. Яка мета цього дивного вибрику Пілсудського? Коментують цю справу польські часописи на всі боки, але певно ніхто нічого не може сказати.

А далі Пілсудський в томуж інтервю говорить таке:

„Передовсім прошу памятати, про техніку урядової праці. Техніка та, що кожного року підвищувалася, стояла завжди значно вище в порівнанню з технікою сойму, так що найчастіще це була розмова людини з гускою, або поросям".

В таких пікантних висловах Пілсудський характеризує працю сойму, але чи Пілсудський дійсно є засадничим ворогом сойму, знов не розбереш.

„В цьому році, прошу пана, піду напевнно в тому напрямку, якого вже давно домагаюся. Принаймні свій бюджет, бюджет міністерства військових справ складу инакше, ніж він дотепер складався. Зроблю принаймні якийсь пристійний початок, бо не сумніваюся, що іншим міністрам пройде це з великою трудністю".

І знова пусті абстрактні фрази. Твориться враження, що Пілсудський сам для себе не має жадного конкретного пляну, а вибалакує такі речі тільки для того, щоб тримати своїх підданців в страху і покорі.

Пілсудський мовчить, але свою роботу робить, вязнить бувших послів, насилає карні експедиції на українські села, що нищать все, що їм під ноги попаде, але цим загальної державної ситуації не поправиш, і тому цілком оправдані алярми багатьох представників польського суспільства. Цілком оправданий алярм бувшого маршалка сойму Дашинського, що зложив на руки президента держави меморіял в справі ситуації в Польщі:

„Випадки останніх днів, пише б. маршалок Дашинський, змушують мене ще раз звернутися до Вас Пане Президенте".

„Методи ті (урядування — М. Н.) в найголовніших галузях нашого публичного життя розпутали руйнуючі сили, не визваляючи натомісць жадних творчих сил. Кожна здорово думаюча людина, за винятком засліплених фанатиків, бачить це сьогодні і почуває, але не кожний відважиться говорити".

А далі:

„В сучасній державі, що повставала завдяки силі волі і привязанню міліонів, як також почуттю гідности і прав громадянина, такими методами довго урядувати не можна".

Маршалок ставить питання, що властиво дало урядовання по рецепті Пілсудського.

„Може поліпшено долю працюючих мас, піднесено добробут краю, зроблено більш справедливий розподіл суспільних прибутків?"

„Словом: може розвязано хоч одну з тих великих сусп.-господ. проблем, які нагромадилися перед воскреслою Польщею?"

Маршалок Дашинський бачить вихід з цього прикрого положення або в уступленню уряду, або в розписанню виборів. Отже він висловлює своє задоволення з того, що вибори росписані на 16. листопада б. р., але звертається до президента з петицією, як конституційного начальника держави, „щоби в Польщі були чисті і вольні вибори"...

Чи не траґі-комічна ситуація?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

До маніфестаційного походу!

Під увагу містам: Кемден, Ріверсайд, Мілвіл, Н. Дж., Клифтон, Гайс, Честер, Норіставн, Вілмінґтон, Ковтсвіл, Бріджпорт, Фініксвіл, Патставн, Дойлставн, Па., й іншим околичним місцевостям!

Згідно з загальним бажанням злучених орґанізацій міста Филаделфії, рішено улаштувати маніфестаційний похід, як протест проти польських звірств над українським населенням на Західній Україні (Галичині), в неділю, дня 30. листопада, в годині 1-шій пополудні.

Взиваємо всі вище згадані міста й околичні місцевости заздалегідь приготовитися до такого важного виступу Українців перед чужинцями і зголосити свою участь як найскорше до секретаря протестаційного комітету:

Michael S. Dowbenko,
523 S. Front St.,
Philadelphia, Pa.

Рівночасно просимо всі поодинокі товариства з Филаделфії і околиці вислати негайно що найменше по 10 долярів на покриття коштів походу на руки фінансового секретаря:

Michael Rybak,
717 N. Franklin St.,
Philadelphia, Pa.

Збори віднеслися з проханням до ветеранів американської армії з Филаделфії і околиці, щоби вони виступили в поході в одностроях, а зголосили свою участь до капітана американньої армії:

Michael Darmopray,
809 N. Franklin St.,
Philadelphia, Pa.

Всі хори з Филаделфії і околиці повинні злучитись разом до спільного виступу.

Останні орґанізаційні збори в справі походу відбудуться в неділю, дня 23. листопада, в годині 3-тій пополудні, в Українській Гали при 847 N. Franklin St., Philadelphia, Pa., на які повинні явитися відпоручники всіх орґанізацій міста Филаделфії і околиці.

Подрібні інформації щодо самого походу будуть подані на зборах і оголошені в часописах.

Комітет Протестаційного Походу.

Коли славний німецький маляр Гольбайн (1497—1593) жив у Лондоні, якийсь зарозумілий лорд образив його, наговорив йому дурниць у його власній робітні. Маляр не надумувався довго, показав йому двері, вкінці скинув зі сходів. Ображений лорд пішов пожалітися королеві, жадав сатисфакції. Король обіцяв. Сатисфакція здавалася лордові залагідна, тому не хотів приняти королевого присуду. Це розсердило короля і він скрикнув:

— Що ви собі думаєте? З сімох мужиків мені не штука зробити сімох лордів, одначе з сімох лордів не зроблю навіть одного Ґольбайна!

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ.

(Ориґінальні матеріяли з краю).

(17)

БОБРЕЧЧИНА.

Від дня 3. жовтня ц. р. по селах бобрецького повіту находяться знова військові карні експедиції 14 полку улан з язловецьких зі Львова, що перейшли слідуючі села: Ляшки долішні й горішні, Бобриничі, Дроговичі, Острів Чорний, Руда, Отиневичі, Дуліби й інші. В селах Бориничі й Дроговичі побили коло 20 людей, яких священик по побиттю сповідав на смерть. Прибувши до сіл, шукали передовсім членів Просвіт, Луґів й інших товариств. Не передбачаючи нічого злого, серіозні і статочні люде оставалися в селах та по побиттю вище згаданих членів товариств вістка про побиття пролетіла від села до села, в наслідок чого втікають люде в ліси й на поля.

Приарештовано: о. Андрія Мельника, пароха з Ляшок долішних (у нього найдено підкинений невідомою рукою один примірник „Сурми" з квітня 1927 р.), брата його дружини студента університету Любінецького Северина, начальника стації з Острова Чорного Андрусишина Стефана, у якого найдено один примірник „Сурми", 3 ґранати й 2 маґазини куль ґверових. Усі повищі річі підкинені невідомою рукою на стрих залізничого будинку в часі неприсутности п. Андрусишина, який перед тижнем щойно повернув з відпочинкової відпустки. Приарештовано ще ґімназистів з 8. кляси Богдана й Олексу Курчасів синів гр.-кат. пароха з Острова Чорного, яких по передачі до суду випущено на волю. Патрулі уланів бушують дальше по селах.

ДЕНИСІВ, ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ.

Дня 23. вересня ц. р. перебувала в нас карна експедиція державної поліції. Комісар поліції велів зявитися цілому урядові громадському до рапорту, а відтак зарядив ревізію в деяких селян, головно в тих, що стоять на чолі освітно-культурних товариств. Ревізії відбулися в Синиці Василя (сина Петра), Мазепи Стефана, Шиґидина Михайла, Богача Андрія, Кушніра Гриця, Рибака Петра, в кооперативі та читальні „Просвіта". Ревізія не дала жадного висліду і в читальні „Просвіти" впав жертвою лише портрет Богдана Хмельницького, якого подіравлено багнетами. Дуже тяжко побито начальника громади Вареницю Івана таки в самій урядовій канцелярії в Денисові, при чому поломано йому ребра й праву руку так, що тепер лежить хорий в загальнім шпиталі в Тернополі. Також т я ж к о побито Мазепу Миколу, який мусів спроваджувати до себе лікаря, а відтак зістали побиті: заступник начальника громади Рибак Іван, асесор громадський Макогін Гриць, Мазепа Стефан, найстарший в селі бувший довголітний начальник громади 85-літній Щебиволок Іван, Кушнір Василь, Михайловський Василь, Дусановський Володимир, Дусановський Зенко, Самиця Петро, Самиця Текля, а навіть 8-літня дочка Миколи Щебиволока. Сина емерит. управителя школи Івана Блажкевича й знаної діячки Іванни — Богдана побито в стайні в той спосіб, що наперед позірно арештовано його батька й відвезено на постерунок до Купчинець, а коли він сейчас звільнений вернув до дому, то вже застав сина, абсольвента промислової школи, побитого. Село мусіло достарчати велику скількість гусей, курей, яєць, масла і т. д. По пятигодиннім урядованню поліція покинула село.

Дня 29. вересня ц. р. приїхала до села в годині 3-тій пополудни ескадрона 9 полку уланів, обступивши наперед всі виходи з села. Командант відділу дав приказ зійтися перед уряд громадський всім чоловікам. Тому, що молоді повтікали, зійшлися тільки старші, яким казали розійтися. Військо закватирувалося в двох дворах: Уейської й Завістовської. Жовніри спали на перинах і подушках, які мусіли були жінки їм позносити.

Дня 30. вересня ц. р. зробило військо в селі ревізію, при чому пропало богато річей. У Северина Барана забрали жовніри золотий годинник і в добавок ще його побили. Так само забрали годинник Миколі Дусановському, ґерданець від годинника в Івана Бурецького. До Євдохи Криси вдерлися жовніри в ночі крізь вікно й розбили скриню. Видано приказ достарчати до дворів 25 літрів молока, 13 бохонців хліба й пару кільограмів масла, а що молока знесено більшу скількість, жовніри виляли його на двір. Перед від'їздом достарчено на приказ 15 сотнарів вівса, 10 фір конюшини, а приказу достарчити 50 пачок папіросів плаських і 50 пачок дамських громада не могла виконати, бо місцеві трафіки не мали таких ґатунків. Ще 1. жовтня ц. р. явилися в селі 2 поручники 22. полку уланів в товаристві 15 жовнірів і постерункового Міхаліка і додатково перевели ревізію в місцевій кооперативі, особливо докладно в певниці, де добували навіть камінь й інтересувалися, чому фундамент будований на звичайній глині, а найшовши лишень звичайну залізну лопатку, відіхали.

(Далі буде)

— Направду, панно Олю, це не дуже гарно насамперед завертати мені голову, а пізніше пустити мене в трубу.

— Таж ви все оповідали мені, що ваш батько міліонер!

PROTESTS OF UKRAINIAN AMERICANS AGAINST POLISH ATROCITIES AS REFLECTED BY AMERICAN NEWSPAPERS.

PROTEST UKRAINE REIGN OF TERROR.

Demonstrating against a reign of terror said to have been instituted in their native country by the Polish troops of Marshal Pilsudski, 7,000 Detroit Ukrainians paraded through downtown streets Saturday and held a mass meeting in the Light Guard Armory.

Led by women and children dressed in the colorful garb of the Ukraine, the paraders marched through the rain in a mile-long column of fours. Handbills calling on all friends of liberty to unite in an effort to free the Ukraine from Polish oppression were distributed.

Placards and banners carried by the marchers charged the Polish government, under the direction of its dictator, has been carrying on a systematic drive against Ukrainian peasants, looting their villages and burning their homes. Priests and school teachers are being flogged to death by the dictator's troopers, it was said.

Ukrainian girls have been picketing the Polish consulate for several weeks.

The Detroit demonstration was held simultaneously with similar protest meetings over the country.

Dr. Frank D. Adams, pastor of First Universalist Church, and George Smith, executive secretary of League of Nations Association, Detroit division, addressed the crowd in English, and John Korolishin, Ivan Panchuk, Prof. Vladimir Timoshenko of Ann Arbor, Prof. Michael Shapoval of Prague, and Alexander Shapoval of Chicago, addressed them in Ukrainian.

(Detroit Sunday Times, November 16, 1930).

—o—

UKRAINIANS HELD PROTEST MEETING SUNDAY.

Local Body Adopts Resolution Against Polish Outrages in Ukraine — Copy Is sent League of Nations Sec.

A resolution addressed to Sir Eric Drummond, general secretary of the League of Nations, at Geneva, was adopted at a mass meeting of the Ukrainian-American citizens at the City Hall, protesting to the punishment of Ukrainians by Polish police and troops for actions for which they are alleged not responsible. The resolution and letter accompanying it follow:

"We have the honor to present to your Excellency a resolution concerning the Polish brutalities and atrocities in Eastern Galicia.

"The resolution:

"We, the American citizens of Ukrainian descent, having assembled at the City Hall at Hudson, N. Y., on this 16th day of November, 1930, regard as both our human and divine duty to voice our protest against the outrageous actions of the Polish government namely, closing of Ukrainian schools, looting of cooperative stores, demolishment of libraries, violation of and eventually assaulting of women and children, the unwarranted arrest of over 200,000 civilians, including priests and students, and the impossing of a death sentence on Roman Bida, an innocent youth, accused unjustly and without evidence of sabotage; also, we protest other numerous barbarities.

"Wo voice our protest to the indiscriminate brutal punishment of 8,000,000 Ukrainians by the Polish police and troops for actions for which they are not responsible.

"We, therefore, wish to bring these numerous above mentioned brutalities and barbarities to the attention of the League of Nations with this purpose; that the Ukrainians now under Polish rule should be made free and independent and that Poland should be compelled to regard the national minority rights guranteed to the Ukrainians by the international treaties."

Copies of the protest have also been sent to President Hoover, Senator Borah, Secretary of State Stimson and to ambassadors of England, France, Italy, Japan and Germany.

Roman Slobodian, secretary of the Ukrainian Association, gave a lengthy speech about these subjects.

(Hudson Daily Star, Hudson, N. Y., Nov. 17, 1930).

—o—

PARADE STAGED BY UKRAINIANS.

Thousands Here Protest Against Polish 'Reign of Terror.'

Cleveland Ukrainians, 8,000 of them — bright-faced children, pretty girls in pisturesque national costumes, sturdy men in military uniform, women with blue caps covering long braids of hair — marched while thousands of Clevelanders watched, to the stirring strains of their national music late yesterday in a parade of protest against conditions in Galicia and the Ukraine under Polish rule.

Gathering at Central Armory for a fiery mass meeting at which their orators painted vivid pictures of reported outrages in their homeland, the nationals formed in Lakeside ave. and mached in solid formation up E. 9th st. to Bolivar rd. and thence to Grays Armory.

Crowds gathered along the line of march and traffic halted on main downtown streets as the paraders proceeded across main arteries.

Huge Banners Carried.

Huge banners borne along the line of march proclaimed such sentiments as:

"We fought for democracy and self-determination of all nations" — "American Ukrainians have no quarrel with American Poles" — "Ukrainians protest against brutalities of Polish punitive expeditions in Galicia" — "We are opposed to communism."

Rounding the corner of Bolivar rd. and E. Ninth st. the marchers filled the streets for nearly a city block while their band and standard bearers gathered on the steps of Grays Armory.

There, leaders of the group read a resolution of protest which had been adopted unanimously at the mass meeting of representatives of 30 Cleveland Ukrainian societies.

Protest Terror Reign.

"We, the American citizens of Ukrainian descent, vigorously protest before the civilized world against the reign of terror, instituted by the Polish dictatorial government against the Ukrainian population in Poland.

"Against the arrests of 20 Ukrainian members of the Polish Parliament, mass arrests of the Ukrainian leaders, teachers, writers, editors, priests and students and the wanton destruction of property."

Other resolutions were passed for the formation of a Ukrainian national state and against any union with soviet republics.

The parade disbanded at Grays Armory.

Cleveland News, November 16, 1930).

—o—

PARADE PROTESTS RULE BY POLAND.

Ukrainian Groups Rally to Demonstrate Against "Persecutions".

Old world costumes yesterday added color to the protests of nearly 4,000 Ukrainian Americans who paraded downtown in a demonstration against Poland's reputed persecutions of their countrymen in eastern Galicia.

More than 100 school girls of Vasile Avramenko's Dancing Society, part of the Ukrainian National Home, 2253 W. 14th Street, joined members of some 30 Ukrainian lodges in the demonstration. Members of the Ukrainian Red Cross Society, a section of Sitch, a country-wide organization of the nationality, and Ukrainians of the Ohio National Guard paraded in uniform.

Procession, which followed a program of speeches in Central Armory, marched through the downtown district to the Grays Armory, passing up E. 6th Street, St. Clair Avenue N. E. and E. 9th Street to Bolivar Road S. E. Four motorcycle policemen and four mounted police, in addition to patrolmen stationed on strategic corners, gave the parade right of way over traffic.

Max D. Gustin, attorney and former congressional candidate, reviewed the history of the Ukrainian minority and deplored "persecution" by Polish soldiery in "pacifying" East Galicia. P. J. Zuris of Nort Olmsted, a leader of the Lithuanian-American group here, expressed his sympathy for the Ukrainian cause.

School children from SS. Peter and Paul's Ukrainian Greek Catholic Church, W. 7th Street and College Avenue S. W., and St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church, 2280 W. 11th Street, in addition to members of the Sitch, dressed in the uniforms of the Ukrainian army when it was part of the Austro-Hungarian forces, made up a large part of the parade.

Andrew T. Bilinski, president of the United Ukrainian Organizations of Cleveland, expressed his gratitude to Acting Police Chief George J. Matowitz and Safety Director Edwin T. Barry for police help in managing the parade.

Participating organizations included: Ukrainian National Union, Ukrainian Working Men's Association, Ukrainian National Aid Society, Ukrainian National Home, Ukrainian Greek Catholic Church, Ukrainian Orthodox Church.

Stephen Corylke and Jacob Wolansky, both presidents of Ukrainian lodges in the city, assisted Bilinski in arrangements for the parade.

Speakers emphasized that the demonstration indicated no enmity toward Polish Americans, but merely toward the present Polish government of Marshal Pilsudski.

(Cleveland Plain Dealer, November 16,1930).

ПОЗІР! JERSEY CITY, N. J., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

— відсвяткується —

Заходом Української Катол. Парохії і всіх злучених українських Братств, Товариств і Сестрицтв в Джерзи Сіті, Н. Дж., з слідуючою програмою:

В неділю, безпосередно по Сл. Божій відправиться в церкві ПАНАХИДА по поляглих Героях, замучених ляхо-катами в нашій визвольній боротьбі, а в год. 3-тій пополудни точно

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В AUDITORIUM PUBLIC SCHOOL No. 16, SUSSEX & WASHINGTON STS.

Шановні Громадяне! Наш рідний край в огні. Ворог скаженіє. Дванацятий Листопад вкривається свіжими могилами на нашій рідній землі. Тож ми всі тут на вільній землі Вашингтона хотяй піснею та „незлим, тихим словом" вшануймо память наших Героїв, замучених ляхо-катами. Хай день 30-го листопада буде в Джерзи Сіті і околиці днем національного свята! **Дохід з концерту призначений на негайну поміч в рідному краю.**

Комітет.

ПОЗІР! MUSKEGON I MUSKEGON HEIGHTS, MICH.! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

точно в годині 2-гій пополудни

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, ГЮМ І ПАРК

— відбудеться —

ВЕЛИКЕ МАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

ПРОТИ ЛЯЦЬКИХ ВАРВАРСТВ В ГАЛИЧИНІ.

На вічу будуть промовляти в англійській мові адвокат J. ANDERSON i Supervisor Fruitport A. VICENT MARTIN. В українській мові Н. Моранець з Шикаґо і місцевий В. Маруняк.

Кождий, кому не вигасла в серці любов до свого Рідного Краю і Народу, повинен явитися на вічу. 273

Передвічевий Комітет.

ПОЗІР! COATESVILLE, PA., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ ВСІХ ТОВАРИСТВ В КОТСВІЛ, ПА., І ОКОЛИЦІ

:—::—: відбудеться :—::—:

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

ПОЛУЧЕНЕ З ЛИСТОПАДОВИМ СВЯТОМ В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ „СВ. ДУХА"

ПРИ CHARLES УЛИЦІ НА WEST COATESVILLE.

Початок в годині 2-гій пополудні.

На вічу буде говорити пан ВОЛОД. КЕДРОВСЬКИ, а в англійській мові буде говорити секретар Y. M. C. A., Mr. ROBERT H. MILLER. Будуть і инші місцеві і позамісцеві бесідники. Хор буде співати кілька укр. пісень.

Нехай ні одного з нас Українців не бракне на цім вічу. Наші браття в Галичині, в Білій Руси і на Підляшу кров свою проливають і життє жертвують в своїх визвольних змаганнях зпід ляцького ярма. Нашим святим обовязком є: дати поміч нашим катованим Ляхами братам, підтримати їх на дусі аж до цілковитої побіди. Кари Ляхам — помочі братам!!

273 **Протестаційний Комітет в Coatesville, Pa.**

ПОЗІР! СТАМФОРД І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В СТЕМФОРД, КОНН.,

хоче відсвяткувати славні Листопадові Дні й запротестувати проти польських звірств і в тій цили справляе

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

З ПРОТЕСТОМ ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

— яке відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В REDMENS HALL, FEDERAL & GUIERNSEY STS., STAMFORD, CONN.

В ГОДИНІ 6.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП 35 ЦНТ.

Святочну промову виголосить: д-р Л. МИШУГА.

В концертовій части виступлять артистичні співучі сили з Ню Йорку під орудою гром. Евгена Жуковського.

Комітет доложив усіх старань, щоби Свято випало як найбільш величаво. Тому надіємося побачити на Святі кождого свідомого Українця з нашої громади і з околиці. — Комітет. 272

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ, СЕСТРИЦТВ І КЛЮБІВ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

:—::—: улаштовується :—::—:

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ГАЛИ Y. M. C. A., 107 HALSEY STREET, NEWARK, N. J.

(За головною почтою один блок)

Програма багата. Виступлять місцеві три хори, солісти, бесідники й декляматори.

Початок в годині 7-мій ввечір.

Проситься всіх місцевих і позамісцевих Українців взяти численну участь в цім святі. — **Комітет.** 273

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

„СІЧ ЧОРНОМОРСЬКА"

— відсвяткує свій —

ПЯТЬ-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

У ВЛАСНІМ ЛЬОКАЛИ СІЧИ

ПІД Ч. 63 ST. MARKS PL. (осьма улиця)) НЮ ЙОРК

Початок точно в год. 2.30 пополудні. Вступ за добровільними датками.

Шановні Громадяни!

Січ Чорноморська удається до Вас як до свідомих українських громадян та найблизших симпатиків Січової Організації в надії, що Ви не відкажетесь своєю присутностею звеличати наш Ювилей та прибудете на наше Свято!

Ювилей буде получений з концертом малим при участи п. Ординського п. Безручко і п. Ділова та опісля по рефераті і звіті продовжиться забава до пізної ночі (для молодших і старших). 272-73

Здорові були. **Січ-Чорноморська.**

Страшна погроза.

Мати (до дочки): Чи той драб грозив тобі чим, як цілував тебе?

Дочка: Так, мамо, сказав: „Коли будеш кричати, то вже ніколи не поцілую тебе!"

—o—

Бос: Ваш товариш Коробчак працює тричі стільки що ви!

Урядовець: Я вже говорив йому це кілька разів, та він мене не слухає.

—o—

— Я хотів би купити якусь книжку.

— Чи то має бути щось легкого?

— Це для мене рівнодушне, моє авто жде перед крамницею.

УВАГА! СКРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО НАДЗБРУЧА, ВІД. 280 У. Н. СОЮЗА

уладжує

БАЛЬ

НА ДОХІД КАСИ ХОРИХ

В СЕРЕДУ, ДНЯ 26-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ГАЛІ ВІТАЛІЙ, 1921 ФАРР СТРІТ НА ТРІПС ПАРКУ.

Початок в годині 7-мій ввечір.

Вступ для мущин 50 центів; для женщин 35 центів.

Проситься всіх прийти на сей Баль, а не пожалуєте. За добру забаву ручить 273

Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „БУКОВИНА" В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

влаштовується

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

НА ВЕЛИКІЙ ГАЛИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ,

66—68 E. 4th STREET, (MANHATTAN LYCEUM) NEW YORK, N. Y

ПОЧАТОК О ВОДИНІ 2-гій ПОПОЛУДНИ.

Вступ 50 центів.

Комітет.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ І ЖІНОЧОГО ВІДДІЛУ

відбудеться

ВЕЛИЧАВИЙ МАСКОВИЙ БАЛЬ

В СЕРЕДУ, ДНЯ 26-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ,

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

На бали буде роздано за найкращі костюми надгороди в сумі $500.00.

На бали буде грати ДВІ ОРХЕСТРИ: Українська під проводом Xavier F. Ehrenbeck, Jr., і американська — Knickerbocker Serenaders.

Початок в годині 7.30 ввечір. Вступ $1.00.

Український Демократичний Клюб і Жіночий Відділ докладають всіх старань і ручать за веселу забаву для всіх — старих і молодих.

На бали будуть ріжні несподіванки. Дві орхестри — українська і американська, будуть грати без перерви до рана.

Приходіть громадно і просіть своїх знакомих. 273,5

В П Р О С Т GDYNIA AMERICA LINE ДО КРАЮ

GDYNIA AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІҐОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найпоспішнішими і найвигіднішими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІҐОМ.

Поспішні і вигідні получення залізничі можна дістати з ДАНЦІҐУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнизчі. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого рода инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуваннем і переношеннем баґажу, умучуючим подорожуваннем залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

каблем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Републики

ҐАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ ҐДИНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ коли шлете гроші.

Голосіться до місцевих аґентів або

GDYNIA AMERICA LINE

(Formerly Baltic America Line)

8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.

UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.

110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

Zonite

For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

ЛІКАРСТВО ЩО НІКОЛИ НЕ РОЗЧАРОВУЄ

"Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки," славний лік на недомагання нирок, печінки, міхуря і кишок. Легке і приємне. В них є цілющі прикмети, що стали популярними ще з року 1696. Вам треба звільнити своє тіло з отруй. Треба скріпити орґанізм і зділати його здатним. В кожній аптиці; в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на кожнім пуделку.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ двофамілійний дім, три роки як побудований, пломберська робота бресова, оден блок від портів, близько собвею, ґараджь на дві кари. Ціна $8,000, готівкою $500. Маю також 4 коркерові лоти, готівкою $300. Пишіть або голосіться до: STEPHEN D. SATZEWICH, 1628 Kennelworth Place., New York, N. Y.

Мирош Михайло

АРТИСТ-МАЛЯР

Малює церкви, образи, іконостаси і театральні декорації по уміркованих цінах.

221 E. 23 St., New York, N. Y.

БИЗНЕСА як бучерні, ґросерні, ресторанти і ґазолінові стації на головних дорогах на спродаж по уміркованих цінах а декотрі на заміну за праперти.

WALTER KOSTETSKI,

11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.

Telephone: Bergen 3-9228.

КУПНО І ЗАМІНА

Можете заміняти свою фарму за 16-фамілійний дім зі сторами в Нюарку, Н. Дж., або свої лоти за малий дім в Ровей, Н. Дж. Маємо на продаж і в заміну лоти від $150 і доми від $4,950 і вище. Пишіть по дальші інормації до: 254-78

SLAVONIAN LAND CO.,

206 Broadway, Room 430,

NEW YORK CITY.

ФАРМИ. Маю великий вибір фармів в стейті New Jersey на заміну за містові проперти і також за готівку. Єсли Ваші праперти знаходяться недалеко Jersey City, Elizabeth або New York, так я можу їх Вам виміняти за фарму недалеко, але яких від 25 до 45 миль від Jersey City. Фарми знаходяться в околицях Freehold, Highstown, Flemington і Somerville, N. J. Майже всі є зі стаком а декотрі без стаку. Богато фармів маю де є вся зигода як електрика, горяча вода, ванна і водний пец до огрівання. В тих околицях є землі найлучшого рода і при цементових дорогах.

WALTER KOSTETSKI,

11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.

Telephone: Bergen 3-9228.

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE.

CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах, займається переглядданнем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

на 1931 рік

З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОЇ РІЧНИЦІ даємо специяльну оферту на цей сезон.

30% дешевше від інших фірм:

100 КАЛЕНДАРІВ ЛИШ ЗА $11.00.

Великий вибір ілюстрованих різдвяних почтівок 100 за $2.00.

Пересилку оплачуємо самі.

Великий ілюстрований катальоґ висилаємо даром. Пишіть на адресу:

KULYNITCH PRINTING CO.

418 E. 9th Street, New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР

153 Avenue B,

New York, N. Y.

(межи 9. і 10. ул.)

Tel.: ALGONQUIN 8625.

Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі від 12 до 1-шої вполудне, або після умови.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під числ

9 LIVINGSTON PLACE,

NEW YORK CITY

ріг 16th Street (ч. 318 East)

напроти нового шпиталю межи

1st Ave. і Stuyvesant Park.

Telephone: Stuyvesant 5760.

Dr. SIMON BLOOM,

Специяліст від ушей, носа і горла.

1530 SHERIDAN AVE., NEW YORK

Near Mt. Eden Avenue.

Години офісові: 9—11 рано.

Телефон: Davenport 0697.

83 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.

Години офісові: 1-2 попол., 6-7.30 веч.

Телефон: Orchard 2949.

ДОКТОР МЕДИЦИНИ

БОГДАН БОГДАСАРОВ

Лічить кровні і другі недуги.

200 Second Ave. (bet. 12—13 St.)

New York, N. Y.

Години: 11—1; 5—8. Неділі 11—2

Телефон Алґонквин 8294

АКУШЕРКА И ДОКТОР

ПОРАДИ І ПОМІЧ.

B. E. SMALL, SHMULENSON,

Neptune House, 3001 W. 29th St., cor. Surf Ave., Apt. 4-A, Coney Island, N. Y. Tel. Mayflower 4110

РИЗНИЦЯ С. ОЛЬШАНСЬКОЇ

67 RIVERSIDE DRIVE,

NEW YORK, N. Y.

7th Avenue Subway до 79 улиці.

Tel. Endicott 1618.

Виробляє Ризи, Хоругви, Плащаниці, Фляги українські і американські по фабричних цінах. Також маю на складі Чаші, Хрести ручні, процесіональні Ліхтарі і другі. 267-

---

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Цим маю честь повідомити моїх приятелів, клієнтів і всю українську публику в Ню Йорку й околиці, що З КІНЦЕМ ЛИСТОПАДА Ц. Р. ПЕРЕНОШУ МОЮ ТОРГОВЛЮ, цебто РІЗНИЦЬКО-МАСАРСЬКИЙ ЗАКЛАД, КОТРИЙ МІСТИВСЯ від 9 літ під ч. 118 ПЕРША ЕВНЯ в Ню Йорку, ріг 7-ої вулиці, до будинку

під ч. 124 ПЕРША ЕВЕНЯ

третий дім від теперішнього місця.

Торговля буде уладжена по модерному і після всіх вимог санітарних.

Тому, що всі вироби наші є зроблені з найкращих складників і як найчистійше, ми запрошуємо шановну публику оглянути нашу робітню, котра знаходиться разом зі склепом, і переконатись наочно, що наші продукти є першої якости.

Маючи більше місця, ми будемо взмозі ще краще обслужити публику чим досі, як рівнож побільшити наш виріб продуктів.

День отворення нового місця буде проголошений в часописах.

Дякуючи щиро Українському Громадянству за дотеперішне попертя, поручаюсь до дальших услуг.

П. СТАСЮК

БИЗНЕСМЕНИ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

Маємо вже готову виставу СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ на 1931 рік, котру можете оглядати щодня від години 9 рано до 10 ввечір. Таких гарних календарів, так великого вибору і низької ціни ще в Америці не було. Нім замовите для себе стінні календарі огляньте перше нашу виставу, а переконаєтесь про наш великий вибір і низькі ціни. Поблизькі бизнесмени з околиці Ню Йорку нехай пишуть до нас, ми привеземо семплі СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ до Вашого штору; подальші пишіть по інформації.

Приходіть або пишіть на адресу: 217—

UKRAINIAN BAZAAR,

170 EAST 4th ST., Betw. 1st and A Avenue, NEW YORK, N. Y

ДОЛЯРИ

посилаємо по значно зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії та виготовляємо всі потрібні до подорожі документи.

АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, пашпорти та перміти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні бизнеси по дуже приступних цінах.

ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.

Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну обслугу.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET (між 1-ою і Евеню А), NEW YORK, N. Y.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ МЕЛЬОДІЙ НА РЕКОРДАХ

ВІКТОРА-VICTOR

ВСЕГДА МОЖЕТЕ ДІСТАТИ В УКРАЇНСЬКІМ БАЗАРІ

в Нюарку, Н. Дж.

THE MUSIC YOU WANT WHEN YOU WANT IT ON

ТУТ ПОДАЄМО СПИС ДЕЯКИХ РЕКОРДІВ:

10" 75 ц.

V-21012 Через річку і З тої гори високої .... Співає о. М. Марущак
V-21009 Мельник шукає кумів і Красна дівице, колом. — Г. Григорчук і Ко.
V-21007 У чужої жінки, часть 1 і 2 .... Г. Григорчук і Ко.
V-21013 Весела полька і Кохание, вальц .... Дмитро Козел і його орхестра
V-21015 На параді, полька, і Гомін весни, вальц .. Дм. Козел і його орхестра
V-21023 До раня, полька і Скорчини Оберок .... Дм. Козел і його орхестра
V-21031 Українська думка, ч. 1, і Полька Рожкова .... Трембіта Орхестра під пров. В. Ґули
V-21035 Козак для молодих і Коломийка любка .... Українська сільська орхестра М. Слободяна з співом
V-21025 Коломийка тернопільська і Шнель полька .... Українська сільська орхестра М. Слободяна з співом
V-21026 Старосвітська коломийка, співає О. Явний, і Пропив вівці на горівці, співає О. Явний і П. Рихлівська .... Українська орхестра Апольського з співом
V-21024 Прийди весно, співає П. Рихлівська, і По броду, по броду, полька, співає О. Явний і П. Рихлівська .... Українська орхестра Апольського з співом
V-21014 Гуцулка з коломийкою і Аркан .... Українська орхестра Апольського з співом
V-21020 Український Сербан і Гуцулка .... Українська орхестра Апольського з співом
V-21019 Пігнала воли на Буковину, танець і Мама ся злостить, мазурка .... А. Барна і М. Поточак сільська орхестра
V-21018 Моя пшениця не сходить, танець і В моїм городі, танець .... А. Барна і М. Поточак сільська орхестра
V-21011 Зелена рута, жовтий цвіт і Мила моя .... Ужгородський Хор
V-21030 Хрестини Івана, часть 1 і 2 .... Федор Котович і С. Лещак

Хто замовляє більше як 5 рекордів, тому почту оплачуємо самі і в додатку даємо пачку голок до кождої рекорди. Замовлення висилаємо сейчас, обслуга чесна.

J. WYSOCHANSKY

BOOK & MUSIC STORE,

47 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Tel.: MARKET-2 — 4130.

---

5 ДНІВ НА ОКЕАНІ

ЧЕРЕЗ ШЕРБУРҐ — 6 ДНІВ ЧЕРЕЗ БРЕМЕН.

ПОДОРОЖУЙТЕ ДО І З

УКРАЇНИ

найшвидшими пароплавами, що курсують

БРЕМЕН

та

ЕВРОПА

Абож відомим експресовим пароплавом

КОЛУМБУС

За інформаціями звертайтесь до свого місцевого аґента, або до

NORTH GERMAN LLOYD

57 B'way, New York

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY

Registered Patent Attorneys,

310 VICTOR BUILDING,

WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жаданнє, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

Слабі Нерви й Органи.

Єсли Ви маєте слабі нерви й органи, єсли встаєте рано умучені й знесилені по цілонічним біднім спанню, єсли маєте слабі нирки, малий апетит і тяжко вам отравити то, що їсьте, беріть Нуґа-Тон лиш через кілька днів а зауважите чудове улучшення вашого здоровля.

Нуґа-Тон чистить тіло з отруйних матерій, які спричиняють бідне здоровля, слабі нерви й утрату сили. Він перемагає запір, спричиняє реґулярний рух кишок і збільшає скількість крови, як дає здоровля.

Нуґа-Тон дав добре здоровля й кріпку силу тисячам мущин і жінок, коли инші медицини не помогли. Спробуйте Нуґа-Тон напевно. Ви можете купити його в кождій аптиці. Єсли ваш аптикар не має його, то попросіть, щоби замовив трохи для вас від свого гуртовшика.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:

Офіс: 485 AVON AVENUE

Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET,

NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2568

СТЕФАН І. ЄВУСЯК

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весілля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!

ОФІСИ:

77 Morris St., Jersey City, N. J.

Tel. Montgomery 1745

34 E. 25th St., Bayonne, N. J.

Telephone 540

---

famous the world over

Pinaud's Shampoo

Leaves your hair lustrous, healthy, and not too dry!

At your favorite store — or send for free sample to Pinaud, Dept. M, 220 E. 21 St., New York.